

GÜNAY MƏHƏRRƏMOVA*

FRANSIZ DİLİNDƏ AİLƏ KONSEPTİNİ İFADƏ EDƏN ATALAR SÖZLƏRİ
VƏ MƏSƏLLƏR

Fransız idiomlarının, atalar sözləri məsəllərinin, tarixi fransız milli həyatının bir çox xarakterik tərəflərini açır, bu xalqın çoxəsrlik həyatı haqqında dolğun təsəvvür yaradır. Folklorun təhlili prosesində belə bir qənaət yaranır ki, atalar sözü sadəcə hikmətli kəlam deyil, xalqın fikrini ifadə edir. Onda xalqın həyata verdiyi dəyər, xalq şüurunun müşahidələri var.

Bir çox insanların həyat tərzinə və düşüncələrinə uyğun gələn kəlamlar əsrdən əsrə keçməklə minilliklər boyu mövcud olub. Atalar sözləri haqlı olaraq xalq müdrikliliyinin, yəni dildə saxlanılan və nəsil-dən-nəslə ötürülən xalq təcrübəsinin bağları hesab olunur. Beləliklə, milli xarakterin, ailə konseptinin atalar sözləri və məsəllər əsasında təhlili bu məsələnin öyrənilməsi üçün əsas yanaşmadır. Məqalədə biz fransız mədəniyyətində “ailə” konsepti və ailə münasibətlərini araşdıracağıq. Tədqiqatın mənbəyi fransız atalar sözləri və məsəlləri, məşhur ədəbiyyat xadimlərinin fikirləridir.

Açar sözlər: dil, fransız, ailə, konsept, atalar sözləri.

Giriş

Məlum olduğu kimi, insanların bir-birini qavrayışı mövcud stereotiplər prizmasından həyata keçirilir. Stereotiplərin yaranmasının kökləri monoton (günlərin rəngsiz və eyni rejimdə keçməsi) həyat situasiyalarının təkrarlanması ilə xarakterizə olunan insan həyatının obyektiv şərtlərinə əsaslanır. Bu monoton həyat insan şüurunda standart sxemlər və düşüncə modelləri şəklində sabitləşir. Stereotiplər insanların sosial təcrübələrini ehtiva edir. Bir başqa mədəniyyətin mentalitetini başa düşmək üçün xarici mədəniyyətin nümayəndələrinə xas olan obrazları və əsas xüsusiyyətləri parlaq şəkildə əks etdirən folklorə müraciət etmək lazımdır. Tədqiqatda əsas vəzifə fransız dilində “ailə” anlayışının nə demək olduğunu müəyyən etməkdir. XX əsrin ortalarından başlayaraq mədəniyyətlərin dialoqu və qarşılıqlı anlaşması mövzusu aktuallaşır, burada müxtəlif xalqların mədəniyyətlərində spesifiklik, identiklik və fərqlilik məsələləri getdikcə aktuallaşır.

Əsas təhlil

Mədəniyyətlərarası kommunikasiyanın elmi kimi formalaşması və inkişafı holland sosioloqu Geert Hofstedenin adı ilə bağlıdır. O hesab edirdi ki, psixikanın, sosial mühitin xüsusiyyətlərinə və müvafiq mədəni xüsusiyyətlərə görə hər bir insan ətrafındakı dünyanı özünəməxsus şəkildə qavrayır və müəyyən düşüncə tərzinin və potensial hərəkətlərin daşıyıcısıdır. İnsanların sosial davranış nümunələrinin böyük əksəriyyəti uşaq yaşlarında formalaşır, çünki ən çox uşaqlıqda insan öyrənmə proseslərinə həssasdır.

Müəyyən hisslər, təfəkkür formaları və fəaliyyət üsulları yaranıb şəxsiyyətin şüurunda sabitləşən kimi onlar qorunub saxlanılır və innovasiyalara zəif uyğunlaşırlar. Geert Hofsted hisslərin, düşüncələrin və davranış nümunələrinin formalaşmasının belə mexanizmlərini mental proqramlar adlandırdı. Mental proqramların mənbələri mədəniyyət və sosial mühitdir, yəni insanın sosiallaşmasının baş verdiyi şərtlərdir. Bu o deməkdir ki, mental proqramlar dörd göstərici üzrə tədqiq oluna bilər: “güc məsafəsi”, “kollektivçilik – fərdiyyətçilik”, “masqulanlıq (kişilik) – femininlik (qadınlıq)”, “qeyri-müəyyənlikdən qaçma”. Bu ideyalar və fikirlər mədəniyyət sosiologiyasında müxtəlif xalqların mədəni dəyərlərinin təhlili üçün statistik məlumatlardan istifadə etməyə çalışan ilklərdən biri olan Q.Hofstedenin mədəni ölçülər nəzəriyyəsinin başlanğıc nöqtəsidir. [6; s.89].

Ailə mədəniyyətlə eyni xüsusiyyətlərə malikdir. Fransız mədəniyyətinin fərdi və ya kollektiv tipli mədəniyyətlərə aid olduğunu müəyyənləşdirmək üçün, ilk növbədə, fransız xalqının “ailə” konseptinə münasibətini öyrənmək lazımdır. Nikah kişi və qadın arasında tarixən müəyyən edilmiş, sanksiyalı və sosial qaydada tənzimlənən, onların bir-birinə və övladlarına qarşı hüquq və vəzifələrini təyin edən münasibətlər formasıdır. Əhalinin artımı, yeni nəsillərin fiziki və mənəvi vəziyyəti, əsas etibarilə, nikah münasibətlərinin xarakterindən asılıdır. Evlilikdə insanların sosial şərait və

mədəniyyət tərəfindən dəyişdirilən nəsil davam etdirməyə təbii ehtiyacı nizamlanır və həyata keçirilir. Ailə üzvləri ümumi həyat, qarşılıqlı mənəvi məsuliyyət və qarşılıqlı yardım, “ər-arvad, valideynlər və uşaqlar arasındakı münasibət”ə bağlı olmaqla nikah və ya qohumluğa əsaslanan kiçik qrupdur.

Ailə sosial institut kimi bütün sosial sferalarla (iqtisadiyyat, siyasət, hüquq, mənəvi mədəniyyət, əxlaq və s.) qarşılıqlı əlaqədə olmaqla, ilk növbədə, sosial-iqtisadi prosesin təsiri altında dəyişir, eyni zamanda onun inkişafı nisbi müstəqilliyə malikdir [10; s.89]. Ailə cəmiyyətin əsas özəyidir, bir yerdə yaşayan, ümumi maraqlar, hisslər ilə birləşən, bir-birinə sevinc və xoşbəxtlik gətirən özünəməxsus insanlar qrupudur.

“Mədəniyyətlərin individualist və kollektivist bölünməsi mədəniyyətlərarası kommunikasiyada ən vacib göstəricilərdən biridir, çünki ayrı-ayrı mədəniyyətlərin nümayəndələrinin davranışlarındakı fərqləri izah etməyə kömək edir” [7; s.21].

Ailə cəmiyyətin əsas özlərindən biridir. Bu, qarşılıqlı hörmətlə möhürlənmiş iki sevən qəlbin ittifaqidir, həm də can və ruhun ittifaqidir. Ailə insan üçün əsas xoşbəxtlik mənbəyi, həyatın gərginliklərindən ən güclü qoruyucu, həm də ruh üçün bir oazistir [3; s.246].

Ailə sadəcə bir yerdə yaşayan qohumlar deyil, oxşar duyğu və maraqlara malik, həyata münasibəti, ev işlərində bir-birinə kömək etmələri, uşaqlara qulluq etmələri, ən əsası isə bir-birlərinin daha maraqlı və daha yaxşı olmasına həqiqətən kömək edən insanlardır. Buna nümunə olaraq atalar sözləri və məsəlləri göstərmək olar: *Le mariage est une olanaksız et et pourtant la seule solution* -Ailə olmasa, ev də olmaz; *Le mariage tel quil est une singulière chosesse mais apris tout, on na encore rien trouvé de mieux* - Bütün ailə bir yerdəsə, ruh da yerindədir; “*Je tiens mariage le plus beau et le plus syr etat qui soit au monde*” (M. DAngoukme) və s.

Müşahidə etdikdə görürük ki, fransız dilində ailə konseptini əks etdirən atalar sözləri və məsəllər rus və Azərbaycan dili ilə müqayisədə çox azdır. Fransa cəmiyyətində hazırda evlilik öncəki illərdəki kimi müsbət xarakter daşımır və azad sevgi, azad münasibətlər isə daha böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bir qayda olaraq, böyüklər artıq irsiyyət, ailə və tərbiyənin təsiri altında, öz vərdisləri və zövqləri, müəyyən həyat təcrübələri ilə formalaşmış şəxslərlə ailə qururlar. Buna görə də evliliyə, həyat yoldaşı seçiminə ciddi və məsuliyyətlə yanaşılmalıdır, Bunu fransız dilindəki atalar sözləri, kəlamlar və məsəllər də əyani şəkildə sübut edir: *Prenez maison faite et femme a faire- Evlənmək su uçmək kimi asan deyil; «Il ne faut choisir pour épouse que la femme quon choisirait pour ami, si elle ütait homme»(J. Joubert)- Evlənmək məst ayaqqabı geyinmək deyil; Un bon mariage, sil en est ; refuse la la companie et conditions de lamour. Il tèche a reprüsenter celles de lamitiü» (M. Montaigne); A notre epoque on ne se marie jamais trus bien du premier coup, il faut sy reprendre»(A. Capus) və s.*

Evlilik sadəcə mənəvi deyil, həm də maddi ittifaqdır. Fransızlar evliliyə bütün ciddiliklə yanaşır, bunu çoxlu sayda məşhur kəlamlar sübut edir. Fransızlar üçün evlilik və ailə - həyat dəyərləridir. Axı insan məhz ailədə dəyişir, daha mükəmməl olur. Evlilikdə insanın qarşılıqlı tərbiyəsi və özünütərbiyəsi bir dəqiqə belə dayanmır.

Fransız mədəniyyətində bu məsələ ilə bağlı cəmi 4 ifadəyə rast gəldik. Bu, onu göstərir ki, bu mədəniyyətdə evlilik bir insanın həyatının bütün məzmununu doldurmur, əksinə, çox vaxt tərəfdaşlar arasında sevgi və dostluq bağlarını məhv edən bir gücə çevrilir. Bununla belə, fransız mədəniyyətlərində ailə və nikah anlayışına mənfi münasibəti ilə bağlı məşhur ədəbiyyatşünasların bir sıra atalar sözləri, deyimləri və ifadələri mövcuddur: *Cest plus facile dktre un amant quun mari , parce que cest plus difficile dktre spirituel chaque jour que de plaiser de temps en temps* *Брал жену денечек, а плакал годочек* / Arvadımı bir günlük apardım, bir il ağladım; *Cest plus facile daimer toutes les femmes que daimer une seule* / Dostum, evlilik hər bir məğrur ruhun, bütün müstəqilliyin mənəvi ölümüdür; *Amants agneaux deviennent maris loups (J. De Benserade); De toutes les choses le mariage tant la plus bouffonne»(P. Beaumarchais); Celui qui a inventü le noeud du mariage a trouvü un bel et spücieux expüdient pour se venger des humains, une chausse- trape ou un filet pour attraper les bktes, et puis les faire languir a petit feu»(P. Borel); «Trus souvent, la seule chose qui süpare un homme charmant dune femme charmante, cest quil sont mariüs ensemble»(R. De Flert); «Ne pourrait-on dücouvrir lart de se faire aimer de sa femme?»(J.De la Bruyure); «Les hommes et les femmes conviennet rarement sur la mürite dune femme: leurs intürkts sont trop diffürents»(J. De la Bruyure);«De nos jours le divorce est une cürümonie aussie respectüe que la cürümonie du mariage»(A. Salacrou); «Lamour plaot plus que le mariage, par la raison que les romans sont plus*

amusants qur l'histoire»(N. De Chamfort); «Faire consister la force du mariage dans celle de lamour cest aller jusqua müconnaotre lesprit de cette institution» (E. De Senancour) və s.[1,s.239].

Fransız mədəniyyətində “ailə” anlayışının mənfi cəhətləri də var. Fransız mədəniyyətində sərbəst münasibətlər daha çox əhəmiyyət kəsb edir və nikah bağları onları məhv edə biləcək qüvvədir. “Bu xüsusiyyət xalq deyimlərində təsdiqlənir: *Homme seul est viande a loup, Qui na point damis ne vit qua demi, Mieux vaut ami en place quargent en bource* (= *Mieux vaut manquer dargent que dami*), *Ne laissez pas croitre lherbe sur le chemin de lamité, Le homme sans abri est un oiseau sans nid, Un homme est bien fort sur son palier*) və s.”[5,s.56].

Ailə anlayışı fransız xalqının həyatında mühüm rol oynayır. Evlilik insana həyatda tamamilə yeni mövqə qazandırır: o, ailəsinin ağası olur, sadəcə ada adamı deyil, sanki arxipelaqın bir hissəsi olur və ailənin gələcəyi ondan asılıdır. Sevən ruhların qovuşması özünə və sevdiklərinə sevinc bəxş etmək, onların kədərinə şərik olmaq, çətinliklərdə kömək etmək, bir olmaq istəyini aşılayır. Fransız atalar sözləri məsəllərində ailəyə. ər arvada münasibət bu kimi deyimlərdə “Ər başdır, arvad ruhdur Ər-arvad bir candır Ər və arvadın fikirləri eynidir Ər və arvad bir şeytandır, bir bədəndir, bir əməldir, bir ruhdur, ər arvadla, arvad isə əri ilə güclüdür” kimi fikirləri hökm sürür.

“Fransız mədəniyyətinin nümayəndələri üçün evlilik həm də, bir tərəfdən, insanın həyatında əsas dəyərlərdən biridir: *Le mariage tel quil est une singulière mais apris tout, on na encore rien seçdi. trouvé de mieux*. Qeyd etdik ki, ailə heç də həmişə müsbət xarakter daşımır. Fikirlərin əksəriyyəti evliliyin mənfi tərəfləri ilə bağlıdır. Evlilik, əsasən, tərəfdaşlar arasında sevgi və dostluğu məhv edən, qarşılıqlı düşmənçiliyə, nifrətə və bir-birindən uzaqlığa səbəb olan bir qüvvə ilə əlaqələndirilir”[9,s.92]. Əl-ayağı bağlayan nikah bağları naminə hər kəs azadlığını qurban verməyə hazır deyil: “*Cest plus facile daimer toutes les femmes que daimer une seule*”; “*Lavantage dêtre célibataire, cest que lorsqon se trouve devant une tris jolie femme, on na pas a se chagriner den avoir une laide chez soi*” (P. Lūautaud); “*On nest pire ennemi que ses proches*” (Bibliya); “*Aujourdhui, il ny a plus que les prêtres qui veulent se marier*” (L. de Vilmorin).

Masqulanlıq (kişilik) – femininlik (qadınlıq) fransız mədəniyyətində “ailə” konseptinin mənasını təşkil edir. Bu mədəniyyətdə ailənin mühüm yer tutduğunun şahidi oluruq.

Hər bir cəmiyyət cinsə görə kişi və qadınlardan ibarətdir. Kişilər və qadınlar arasındakı bioloji fərqlər bütün dünyada eynidir, lakin onların cəmiyyətdəki sosial rolları yalnız kiçik dərəcədə bioloji fərqlərlə izah olunur. Nəslə davamətirmə problemi ilə birbaşa əlaqəsi olmayan bir çox davranış növləri cəmiyyətdə, adətən, kişi və ya qadın xarakterli hesab olunur. Bununla belə, müəyyən bir cinsə xas sayılan davranış növləri mədəniyyətdən mədəniyyətə dəyişir. Masqulanlıq və femininlik anlayışları, Q.Hofstede görə, mədəniyyətin əvvəlcədən müəyyən etdiyi sosial rolları müəyyənləşdirir. Q.Hofstede masqulanlıq və femininlik mədəniyyətlərinin bölünməsi üçün meyar kimi cəmiyyətin ənənəvi bölünməsinə əsas götürür. Yəni kişilərə möhkəmlik, rəqabətə istiqamətlənmə, rəqabət və birinci olmaq istəyi aid edilir. Qadınlar evə, ailəyə, ictimai dəyərlərə, eləcə də mülayimliyə, emosionallığa və həssaslığa yönəlməyə aid edilir [5,s.76].

Bu bölgüyə görə, masqulanlıq mədəniyyətdə iş, güc, müstəqillik, maddi uğur əsas yer tutur və kişi və qadın rolları arasında aydın fərq var. Femininlik mədəniyyətlərdə bu xüsusiyyətlər o qədər də vacib hesab edilmir. Burada ön planda insanlar arasındakı emosional əlaqələr, cəmiyyətin digər üzvlərinə, insanın özünə və varlığının mənasına qayğı göstərilir. Masqulanlıq mədəniyyətlərində uşaqlar rəqabətədavamlılıq, şöhrətpərəstlik, özünü təqdim etmək ruhuna sahib olmağa təşviq edilir. Burada işdə nəticə daha çox qiymətləndirilir.

Femininlik mədəniyyətlərində uşaq yetişdirərkən həmrəylik və təvazökarlıq hissinin inkişafına daha çox əhəmiyyət verilir [4,s.46]. Fransada masqulanlıq və ya femininlik mədəniyyətlərinə aid olduğunu müəyyən etmək üçün ailədə kişi və qadının rolu ilə bağlı xalq deyimlərini təqdim edirik: *Les femmes sont capables de tout, les hommes sont capables de tout le reste; On peut simaginer humanity composant seulement des femmes, mais on ne peut pas simaginer humanity composant seulement des hommes; Un grand avantage de la femme auprus de lhomme est la possibilitü instinctive de deviner vite et inconsciencieusement les choses que lhomme comprend aprus une longue rüflexion profonde; La coquetterie est la vüritable poüsie des femmes; Une femme est un savon pour un homme; Le royaume de la femme est un royaume de la tendresse, de la delicatessa et de la tolerance; Sans femmes le dübut de notre vie serait privü daide, le milieu serait privü de plaisir, la fin serait priveü*

de consolation; Selon oiseau le nid, selon femme le logis; Cest la femme qui porte les chausses və s.

Araşdırmaya əsaslanaraq belə nəticəyə gələ bilirik ki, Fransa femininlik tip mədəniyyətə aiddir. Fransız mədəniyyətinin nümayəndələri üçün ailə, insanlar arasında emosional əlaqələr, ailə üzvlərinə qayğı hər şeydən əvvəl gəlir. Fransız mədəniyyətində ailədə qadının rolu böyük əhəmiyyət kəsb edir. Qədim zamanlardan belə olub ki, kişi ailə ocağının mühafizəçisi olub. Hər iki cins və onların ailə rolları arasındakı fərqlərə baxmayaraq, kişi və qadın bir-birini tamamlayır, atalar sözləri və məsəllərin sübut etdiyi kimi, bir almanın bərabər yarısıdır. Fransız dilində ailə konseptini, ailədə ər və arvadın bir-birlərinin həyatındakı rolunu əks etdirən atalar sözləri və deyimlərin Azərbaycan dilindəki qarşılıqları araşdırdıq: Ər arvadın atasıdır, arvad ər üçün tacdır; Əl-ələ, bir canda yaşayırlar; Ər-arvad - bir candır; Ər-arvad - bir bədən, bir ruhdur; Ər-arvad bir çaxmaq daşından qığılcımdır; Ər arvada, arvad ərinə görə güclüdür və s.

Fransız mədəniyyətində işlənən atalar sözləri və məsəllərə əsaslanaraq belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, Tanrı qadını sevmək, yaxşı arvad və ana olmaq üçün yaratmışdır: *La femme est sacrüe, la femme quon aime est de deux fois sacrüefidülitü est la plus terrible vengeance de la femme a lhommeveut en toute saison ktre dame dans sa maison* [7,s.42].

Bununla belə, fransız qadınlar üçün imkanlar ailə şərcivələri ilə məhdudlaşmır. Dəyərlər dəyişdi. Qadın tam müstəqil olmağa çalışır, öz istəyinə uyğun peşə seçir; Qadın kövrəkliyinə və həssaslığına baxmayaraq, güclü şəxsiyyət olduğunu sübut edir, kişidən asılı olmamaq və onu özünə tabe etməyə qadirdir, onun sosial rolu daha böyük əhəmiyyət kəsb edir, onun cəmiyyətdə, analıqda və ailədə yeri arxa plana keçir: *Les faiblesses des hommes font la force des femmes; Les femmes sont legales de nous en droits, mais il est de leurs intürkts de ne pas jouir de ces droitshommes parlent des femmes ce quil veut, les femmes font avec les hommes ce quelles veulent; Les hommes sont sürs de la faiblesse des femmes, mais ils sont les esclaves de celles-ci.* [2,s.349].

Tədqiqat zamanı məlum oldu ki, Fransa ailənin, ailə dəyərlərinin, ailə üzvləri arasında emosional əlaqələrin qorunmasının və onlara qayğı göstərməyin ilk növbədə olduğu mədəniyyətlərdəndir. Təhlil əsasında belə nəticəyə gəlmək olar ki, Fransada evlilik anlayışında, xüsusən də hazırda Fransa mədəniyyətində “ailə” konseptinin dəyişməsi ilə bağlı cüzi fərqlər var.

Əgər Azərbaycan mədəniyyətinin nümayəndələri üçün ailə və evlilik hələ də insan həyatında əsas dəyərlər olaraq qalırsa, bunu Fransa haqqında eyə bilmirik. Türk mədəniyyətində nikah institutu olduğu kimi qalmışdır ki, bunu məşhur atalar sözləri, deyimlər və ifadələr sübut edir. Fransız mədəniyyətində “ailə” konseptinə yanaşma dəyişmişdir. Boşanmaların sayının artması və vətəndaş nikahlarının yaranması tendensiyası müşahidə olunur. İqtisadi, siyasi və sosial dəyişikliklərlə əlaqədar olaraq qadının ailədə rolu dəyişir. Qadının cəmiyyətdəki rolu artır, o, sosial fəaliyyətin bir çox sahələrində özünü təsdiqləməyə və yüksək mövqə tutmağa çalışır. Bunun nəticəsi isə boşanmaların sayının artmasına səbəb olur.

Nəticə

Tədqiqata əsaslanaraq aşağıdakı nəticələrə gəlmək olar: “ailə” konseptinə tarixi aspektdə araşdıraraq, quldarlıq və müasir cəmiyyətlərin ailə münasibətlərinin təhlilini müqayisə edərək, tədqiqatçıların bu sahədəki işlərini təhlil edərək tədqiq olunan məsələlər, eləcə də hər iki ölkənin tanınmış ədəbiyyatşünaslarının atalar sözləri, kəlam və mülahizələri ilə tanış olduq və hazırda “ailə” konseptinin ötən əsrlərdəki anlayışla üst-üstə düşməyi məlum olur.

Quldar cəmiyyətdə ailə ailə başçısına - sözü bütün üzvləri üçün qanun olan və hakimiyyətinin hüdudu olmayan ərə tabelik münasibətləri əsasında qurulurdu və arvadın vəzifələrinə ev işləri və uşaq baxımı daxil idi; Maarifçilik dövründə ailə və nikah məsələlərinə hər iki ölkənin məşhur tədqiqatçıları da toxunmuşlar. Nikah cəmiyyətin və dövlətin əsası hesab olunurdu ki, buna hörmətlə yanaşmaq lazımdı. Nikah iki sevən ürəyin müqəddəs və layiqli birliyi kimi görünürdü. XX əsrdə atalar sözləri və məsəllərin sübut etdiyi kimi, “ailə” konseptinə yanaşma dəyişdi. Məqalədə fransız mədəniyyətində ailə münasibətlərinin təhlili aparıldı. Atalar sözləri və məsəllərə əsaslanaraq müəyyən edildi ki, Fransada qadının ailədə rolu xeyli dəyişir. Bundan sonra qadın uşaq böyüdən sadə evdar qadın deyil. O, karyera qurur, cəmiyyətdə öz mövqeyini bərqərar edir.

Təbii ki, fransız dilində ailə konseptini ifadə edən leksik vahidlər digər dillərdən müəyyən nüanslarına görə fərqlənir. Lakin ailəyə olan münasibət ümumi qanunauyğunluqdan kənara çıxmır.

ƏDƏBİYYAT

1. Dictionnaire des citations françaises. Robert Carlier. Louis Lalanne. Larousse. 2001 г. - 660 с.
2. Dictionnaire des proverbes, sentences et maximes par Maurice Maloux. 1960 г. - 628 с.
3. Грушевицкая Т. Г., Попков В. Д., Садохин А. П. Основы межкультурной коммуникации: Учебное пособие для вузов/ Под ред. А. П. Садохина.- М.: Юнити-Дана, 2002 г. - 352 с. .
4. Добровольский Е. В. Нац.-культурная специфика во фразеологии. // Вопросы языкознания. - 1997 г. - 65 с. .
5. Иванченко А.И. Французские пословицы и их русские аналоги. - СПб: КАРО, 2004. - 128 с.
6. Садохин А. П. Введение в теорию межкультурной коммуникации. / А. П. Садохин - М.: Высш. шк., 2005 г. - 310 с.
7. Солодуб Ю. П. К проблеме разграничения пословиц и поговорок в яз. различных типов // Филол. Науки. - 1994 г. - № 3- 76 с.
8. Солодуб Ю. П. Национальная специфика и универсальные свойства фразеологии как объект лингвистического исследования // Филол. Науки.- 1990 г. -№6. - 76 с. .
9. Фотева Е. В. «Семья в современном буржуазном обществе». М.: Мысль, 1988 г. - 206 с. .
10. Харчев А. Г., «Из истории брака». М.- 1989 г., 120 с. .

Naxçıvan Dövlət Universiteti

E-mail:gunay.maharramova@adpu.edu.az

Gunay Maharramova

FRENCH FAMILY PROVERBS AND PROVERBS

It reveals many characteristic aspects of French idioms, proverbs, historical French national life, and creates a complete picture of the centuries-old life of this people. In the process of analyzing folklore, it is concluded that the proverb is not just a wise saying, but expresses the opinion of the people. It contains the value the people give to life, the observations of the people's consciousness.

The sayings have been around for millennia, passing from century to century to fit the lifestyles and thoughts of many people. Proverbs are rightly considered to be bonds of folk wisdom, that is, folk experience preserved in language and passed down from generation to generation. Thus, the analysis of national character, family concept based on proverbs and proverbs is the main approach for studying this issue. In the article, we will explore the concept of «family» and family relationships in French culture. The source of the research is French proverbs and proverbs, opinions of famous literary figures.

Keywords: *language, French, family, concept, proverbs.*

Гюнай Махаррамова

ФРАНЦУЗСКИЕ СЕМЕЙНЫЕ ПОСЛОВИЦЫ И ПОСЛОВИЦЫ

Он раскрывает многие характерные стороны французских идиом, пословиц, исторической французской национальной жизни, создает полную картину многовековой жизни этого народа. В процессе анализа фольклора делается вывод, что пословица является не просто мудрым изречением, а выражает мнение народа. В нем заключена ценность, которую народ придает жизни, наблюдения народного сознания.

Эти высказывания существуют уже тысячелетия, переходя из века в век, чтобы соответствовать образу жизни и мыслям многих людей. Пословицы по праву считаются

узами народной мудрости, то есть народного опыта, сохраняемого в языке и передаваемого из поколения в поколение. Таким образом, анализ национального характера, понятия семьи на основе пословиц и поговорок является основным подходом к изучению данного вопроса. В статье мы рассмотрим понятие «семья» и семейные отношения во французской культуре. Источником исследования являются французские пословицы и поговорки, мнения известных литераторов.

Ключевые слова: *язык, французский язык, семья, понятие, пословицы.*

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Firudin Rzayev tərəfindən təqdim edilmişdir

İlk daxilolma tarixi: 25.09.2024

Son daxilolma tarixi: 20.10.2024